



10. december 2019

## **L 64 – Brancheorganisationernes respons på Skatteministerens svar**

### **Gældsinddrivelse: Kommunale forsyningsselskabers ligestilling med private forsyningsselskaber**

#### **Indledning**

Brancheorganisationerne påskønner – på vegne af de betalende forbrugere – at der er en politisk vilje til at give de kommunale forsyninger mulighed for at anvende et nyt redskab til at inddrive gæld fra dårlige betalere. Vi tænker, at alle kan glæde sig over dette redskab, som vil kunne resultere i, at Gældsstyrelsens inddrivelsessystem aflastes, og at udestående gæld kan blive inddrevet.

Vi vil også understrege, at vi er på linje med Skatteministeren i forhold til, at:

- Det er hensigtsmæssigt, at gældsinddrivelsen løses udenretligt - inden involvering af fogedretten - hvor selskabet og skyldneren selv finder en løsning.
- Det er alene rimelige og relevante omkostninger i forbindelse med det udenretlige forløb, som skal kunne lægges på skyldneren.

#### **Hensigten om ligestilling mellem kommunale og private forsyninger**

Desværre lever lovforslaget ikke op til denne hensigt, da der ikke sikres en reel ligestilling mellem kommunale og private forsyninger i forhold til at inddrive gæld. Dette skyldes, at det ikke vil være muligt at opkræve de samme inddrivelsesomkostninger.

Det kan betyde, at betalende forbrugere fortsat kommer til at bøde for dårligere betaleres manglende betaling. Samt, at skyldneren påføres høje omkostninger, da flere sager vil blive afprøvet direkte af de kommunale forsyninger i fogedretten, da lovforslaget lægger op til dette.

Der er behov for politisk hjælp til at:

- Der etableres en ligestilling af de private og de kommunale forsyninger i forløbet forud for involvering af fogedretten.
- Der etableres et nyt, funktionsdygtigt redskab fra dag ét.

Vi kan blot opfordre til at følge organisationernes løsningsforslag. Det bør ikke være i nogens interesse, at det nye redskab "fødes" med juridisk usikkerhed.

#### **Juridisk usikkerhed er ressourcekrævende**

Det er unødvendigt med den usikkerhed, som L 64 indebærer, og som blot vil være ressourcekrævende og u hensigtsmæssig ud fra flere perspektiver:

Skyldneren vil kunne opleve, at forsyningen bl.a. grundet usikkerhed med omkostningsdækningen går direkte til fogedretten med sagen.

Fogedretterne vil generelt få langt flere sager dels på grund af den juridiske usikkerhed, dels fordi L 64 animerer dertil.

Forsyningerne og dermed de betalende forbrugere skal på tværs af forsyningsarter, hvor der er vidt forskellige fordringstyper, ikke alene finansiere advokatinvolvering med henblik på at få juridiske uklarheder håndteret - de skal også fortsætte med at finansiere omkostninger på grund af dårligere betalere.

## **Bilaget**

I bilaget har vi ladet en advokat med speciale i Justitsministeriets inkassoregler uddybe den mest seriøse juridiske usikkerhed, som har tilknytning til den udenretlige proces forud for involvering af fogeden.

Med venlig hilsen



Carl-Emil Larsen  
DANVA



Lars Aagaard  
Dansk Energi



Kim Mortensen  
Dansk Fjernvarme



Mikkel Brandrup  
Dansk Affaldsforening



## **NOTAT OM ADGANGEN TIL OPKRÆVNING AF UDENRETLIGE INDDRIVELSESMOMKOSTNINGER HOS SKYLDNER – L 64**

### **1. INDLEDNING**

Jeg er blevet anmodet om kort at redegøre for den juridiske usikkerhed, der er forbundet med den nuværende formulering af lovforslaget og særligt forslaget § 1, nr. i relation til de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders adgang til at kræve udenretlige inddrivelsesomkostninger betalt af skyldner.

### **2. RESUMÉ**

De fleste krav fra offentligt ejede forsyningselskaber vil være offentligretlige og derfor være tillagt udpantningsret.

I kraft af udpantningsretten er det med den aktuelle formulering af lovforslaget højst usikkert i hvilket omfang, der overhovedet vil være adgang til at kræve, at skyldner skal betale den offentlige forsyningsvirksomheders udenretlige inddrivelsesomkostninger.

Det skyldes, at der ifølge retspraksis ikke kan pålægges udenretlige inddrivelsesomkostninger i forbindelse med inddrivelse af fordringer, der er tillagt udpantningsret.

I lovforslagets bemærkninger synes det at være forudsat, at der kan ske en opdeling af de udenretlige inddrivelsesomkostninger i en andel, der vedrører tilvejebringelsen af et tvangsfuldbyrdsgrundlag og en "resterende" andel.

En sådan forudsat opdeling er imidlertid uden støtte i retspraksis og den juridiske litteratur.

Det lægges desuden i bemærkningerne til grund, at det er fogedretten, der afgør i hvilket omfang udenretlige inddrivelsesomkostninger vil kunne overvælttes på skyldner.

Formålet med den udenretlige inddrivelsesproces er imidlertid – i både skyldners og forsyningsvirksomhedens interesse - at opnå en aftale om betaling af kravet, således at overgivelse til fogedretten kan undgås.

Derfor er der behov for at få tilvejebragt et sikkert hjemmelsgrundlag for, at der *uanset udpantningsretten* kan kræves udenretlige inddrivelsesomkostninger for de mange sager, der ikke indbringes for fogedretten som følge af, at der indgås en betalingsaftale med skyldner.

Dette kan ske ved en ændring som foreslået af brancheorganisationerne på foretrædet den 5. december 2019.

### **3. DEN JURIDISKE USIKKERHED**

#### *3.1 Udpantningsretten*

I henhold til lovforslagets § 1, nr. 2 (forslaget til § 1 b, stk. 3), skal § 11 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige (gældsinddrivelsesloven) finde anvendelse for de fordringer, for hvilke en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed har valgt privat inddrivelse.

Gældsinddrivelseslovens § 11 foreskriver, at fordringer omfattet af loven som udgangspunkt er tillagt udpantningsret, medmindre de er omfattet af lovens bilag 1, der omfatter civilretlige fordringstyper. Bilaget indeholder dog en række undtagelser til undtagelsen, og disse krav bliver dermed også omfattet af lovens udgangspunkt om udpantningsret.

Det følger af lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 2 (side 34, 1. spalte), at de kommunalt ejede forsynings fordringer som udgangspunkt vil være offentligretlige, da kunderne typisk ved lov vil være forpligtede til at modtage ydelsen.

Udpantningsretten indebærer, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomheds krav kan tvangsfuldbyrdes af fogedretten, jf. retsplejelovens § 478, stk. 2, og at det ikke er en forudsætning for at foretage udlæg, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed har opnået dom for sit krav eller andet tvangsfuldbyrdelsesgrundlag, jf. retsplejelovens § 478, stk. 1.

#### *3.2. Adgangen til at opkræve udenretlige inddrivelsesomkostninger hos skyldner*

I henhold til lovforslagets § 1, nr. 2 (forslaget til § 1 b, stk. 3) finder rentelovens §§ 9 a og 9 b anvendelse for fordringer, for hvilke en kommunalt ejet forsyningsvirksomhed har valgt privat inddrivelse.

Rentelovens §§ 9 a og 9 b foreskriver, at fordringshaveren kan kræve, at skyldneren betaler fordringshaverens *rimelige og relevante omkostninger* ved udenretlig inddrivelse af fordringen.

Disse omkostninger er nærmere reguleret i bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 (med senere ændringer). Af bekendtgørelsens § 3, stk. 1 fremgår, at en fordringshaver, der har anmodet en anden om at inddrive fordringen på sine vegne, kan kræve betaling af skyldneren for det hermed forbundne *rimelige salærkrav* under forudsætning af, at der forinden er sendt en rykkerskrivelse til skyldneren med angivelse af, at manglende betaling inden en frist på mindst 10 dage fra afsendelsen af rykkerskrivelsen vil kunne medføre, at der pålægges yderligere inddrivelsesomkostninger, og at det i øvrigt har været relevant at anmode den pågældende inkassator om at inddrive fordringen.

Taksterne for, hvad der kan opkræves i udenretlige omkostninger til fremmedinkasso er *maksimeret* i bilag 1 til bekendtgørelsen, der tager udgangspunkt i den skyldige fordringsstørrelse.

Retten til dækning af de udenretlige inddrivelsesomkostninger til fremmedinkasso opstår på det tidspunkt, hvor sagen overgår til inkasso, dvs. når der er afsendt en inkassoskrivelse til skyldner (jf. lov om inkassovirksomhed § 10) med pålagte udenretlige inddrivelsesomkostninger.

Det følger imidlertid af retspraksis (jf. blandt andre afgørelsen refereret i UfR 2007.49V) at hvis en fordringshaver kan vælge at gå direkte til udpantning (tvangsfuldbyrdelse i fogedretten), anses det ikke for relevant først at søge kravet inddrevet udenretligt, før kravet indbringes for fogedretten.

I og med, at de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders krav som udgangspunkt er tillagt udpantningsret, er forudsætningen for at vælte omkostningerne ved udenretlig privat inddrivelse over på skyldneren ikke opfyldt, idet omkostningerne ved privat udenretlig inddrivelse dermed i denne situation ikke anses for at være rimelige eller relevante (jf. rentelovens § 9 a, stk. 1 modsætningsvis).

Det betyder, at det med den nuværende formulering af lovforslaget er højst tvivlsomt i hvilket omfang, der overhovedet vil være adgang til at kræve udenretlige inddrivelsesomkostninger betalt af skyldner, og i det omfang dette måtte være tilfældet, hvilket beløb, der i givet fald vil kunne pålægges.

Heraf følger også, at de kommunalt ejede forsyningsvirksomheder med forslaget i vidt omfang *ikke* vil opnå samme mulighed for at overvælte udenretlige inddrivelsesomkostninger på skyldner som private forsyningsvirksomheder har på nuværende tidspunkt, idet private forsyningsvirksomheder *har* adgang til at kræve, at skyldneren betaler udenretlige omkostninger til fremmedinkasso.

Disse omkostninger vil for så vidt angår fordringer, der tilkommer private forsyningsvirksomheder, kunne pålægges, når der fremsendes en inkassoskrivelse til skyldner, og der vil således på dette punkt være tale om en væsentlig forskel i adgangen til at overvælte omkostninger på skyldner.

I lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2 (side 11, 1. spalte) og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 2 (side 34, 1. spalte) anføres det, at "*udenretlige inddrivelsesomkostninger, der udelukkende relaterer sig til tilvejebringelsen af et tvangsfuldbyrdsgrundlag*" ikke vil kunne overvælttes på skyldner som følge af udpantningsretten.

Dermed synes det at være forudsat, at de udenretlige inddrivelsesomkostninger kan opdeles i en andel, der relaterer sig til tilvejebringelsen af et tvangsfuldbyrdsgrundlag og en "resterende" andel, der vedrører udenretlig inddrivelse, der ikke relaterer sig til tilvejebringelse af et tvangsfuldbyrdsgrundlag.

En sådan opdeling har imidlertid ikke nogen støtte i hverken retspraksis eller den juridiske litteratur på området

De udenretlige inddrivelsesomkostninger, der er adgang til at kræve betalt af skyldner i medfør af rentelovens §§ 9 a og 9 b og bekendtgørelse nr. 601 af 12. juli 2002 (med senere ændringer) vedrører det rimelige salærkrav, der er forbundet med, at fordringshaveren har anmodet en anden (privat inkassator) om at inddrive fordringen på sine vegne.

Den udenretlige inddrivelse har hovedsagelig til formål at få etableret en kontakt til skyldner med henblik på at opnå betaling af kreditors tilgodehavende eller – såfremt betaling på én gang ikke er mulig - at få etableret en dialog med skyldner med henblik på at indgå en aftale om betaling af kravet, således at indenretlig tvangsfuldbyrdelse kan undgås.

De udenretlige inddrivelsesomkostninger vedrører således det salærkrav, som fordringshaver skal betale til fremmedinkassator for at forestå og udføre dette arbejde. Dette krav er uafhængigt af, hvorvidt der i den forbindelse tilvejebringes et tvangsfuldbyrdsgrundlag eller ej, og derfor bør den omstændighed, at de kommunalt ejede forsyningsvirksomheders krav som udgangspunkt er tillagt udpantningsret ikke have betydning for adgangen til at opkræve disse omkostninger hos skyldner.

I lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2 (side 11, 1. spalte) og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 2 (side 34, 1. spalte) anføres endvidere, at det er fogedretten, der i medfør af retsplejelovens § 503 afgør, i hvilket omfang udenretlige inddrivelsesomkostninger vil kunne overvælttes på skyldner.

Det er naturligvis korrekt, at fogedretten træffer bestemmelse om betaling af omkostninger *i de sager, der indbringes for fogedretten*.

Formålet med den udenretlig inddrivelsesproces er imidlertid som nævnt at få etableret en dialog med skyldner med henblik på at indgå en aftale om betaling af kravet, således at indenretlig tvangsfuldbyrdelse, dvs. indbringelse for fogedretten, *kan undgås*.

Derfor er der behov for at få tilvejebragt et sikkert hjemmelsgrundlag for, at der kan kræves udenretlige inddrivelsesomkostninger for de mange sager, der ikke indbringes for fogedretten som følge af, at der indgås en aftale med skyldner om betaling af kravet, idet fogedretten ikke får lejlighed til at træffe bestemmelse om betaling af omkostninger i medfør af retsplejelovens § 503.

Såfremt en sådan sikker hjemmel ikke etableres, må det antages, at virkningen vil være, at den kommunalt ejede forsyningsvirksomhed i vidt omfang vil anmode den private inkassator om at indlevere sagen til fogedretten umiddelbart med henblik på tvangsfuldbyrdelse uden forinden at iværksætte udenretlige inddrivelsesforsøg.

De fleste skyldnere vil givetvis anse det for at være betydeligt mere indgribende at skulle give møde i fogedretten frem for at indgå en aftale med fremmedinkassator om betaling af kravet, og dermed vil et incitament til at søge en udenretlig løsning også være i den gennemsnitlige skyldners interesse.

Hertil kommer, at den beskrevne usikkerhed vedrørende adgangen til at kræve udenretlige inddrivelsesomkostninger betalt af skyldner, må antages at have den konsekvens, at mængden af sager, der indleveres til fogedretten med henblik på tvangsfuldbyrdelse forøges, ligesom der i den kommende periode givetvis vil blive ført en lang række prøvesager ved foged- og landsretterne i et forsøg på at få afklaret den usikkerhed, som lovændringen med den nuværende formulering vil medføre.

Indtil en sådan praksis foreligger, er der en betydelig risiko for, at der vil være en periode efter lovændringen, hvor der vil ses en uensartet praksis i landets fogedretter, og hvor der derfor fortsat vil være usikkerhed for både de kommunalt ejede forsyningselskaber og for skyldnerne om, i hvilket omfang der kan opkræves udenretlige inddrivelsesomkostninger hos skyldner.

#### **4. LØSNINGEN**

Løsningen på at undgå den beskrevne usikkerhed vil være, at der tilvejebringes en udtrykkelig hjemmel i den foreslåede § 1 b til at kræve, at skyldneren betaler omkostninger i medfør af rentelovens §§ 9 a og 9 b *uanset udpantningsretten*, således at den tilsigtede retstilling - hvorefter de kommunalt ejede forsyningsvirksomheder, der har valgt privat inddrivelse, opnår samme mulighed for at overvælte udenretlige inddrivelsesomkostninger på skyldner som private forsyningsvirksomheder har på nuværende tidspunkt - reelt opnås.

Et konkret forslag er fremlagt i forbindelse med foretrædet for Skatteudvalget den 5. december 2019.

Aarhus, den 10. december 2019

Tanja Lykke Stougaard